

Dosarul nr. 2r-937/18

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – R. Pascari

Instanța de apel: CA Chișinău – A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica,

în cauza civilă la acțiunea Nataliei Rîșcanu, Cornel Rîșcanu împotriva Evgheniei Verlan, intervenienți accesorii Mihail Marcenco și Consiliul mun. Chișinău cu privire la împărțirea în natură a bunurilor imobile, determinarea modului de folosință a lotului de pământ, înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate, stabilirea sultei,

cererea reconvențională înaintată de către Evghenia Verlan împotriva Nataliei Rîșcanu, Cornel Rîșcanu și Mihail Marcenco, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău cu privire la recunoașterea acordului privind stabilirea modului de folosință între coproprietari ca un act de partaj realizat, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, obligarea de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate, atribuirea în folosință a terenului coproprietarilor, încasarea prejudiciului moral,

cererea intervenientului principal Mihail Marcenco cu privire la recunoașterea dreptului de folosință asupra lotului de teren,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 16 februarie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Cornel Rîșcanu,

constată:

Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu s-au adresat cu cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Evgheniei Verlan, intervenienți accesorii Mihail Marcenco și Consiliul mun. Chișinău, solicitând împărțirea în natură a bunurilor imobile din str. xxxxx, mun. Chișinău, proprietate comună pe cote-părți, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar, determinarea modului de folosință a terenului cu delimitarea cotelor-părți, înlăturarea obstacolelor create de către Evghenia Verlan în exercitarea dreptului de proprietate de către Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu, încasarea sumei de 6 426 de lei în beneficiul Evgheniei Verlan din contul Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu pentru egalarea cotelor în urma împărțirii în natură a bunurilor imobile proprietate comună pe cote-părți, situate pe terenul din str. xxxxx, mun. Chișinău și încasarea de la Evghenia Verlan a

cheltuielilor de judecată în sumă de 12 435 de lei și de la Mihail Marcenco în sumă de 3150 de lei.

Evghenia Verlan a depus acțiune reconvențională împotriva Nataliei Rîșcanu, Cornel Rîșcanu, intervenienți accesorii Mihail Marcenco și Consiliul mun.Chișinău cu privire la recunoașterea acordului privind stabilirea modului de folosință între coproprietari ca un act de partaj realizat, a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și partajarea acestora, a dreptului exclusiv de proprietate asupra bunurilor imobile, obligarea de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate, atribuirea în folosință a terenului coproprietarilor și încasarea în mod solidar a prejudiciului moral.

Intervenientul principal Mihail Marcenco a înaintat cerințe proprii și a solicitat recunoașterea dreptului de folosință asupra lotului de teren.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2017, corectată prin încheierea din 27 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea inițială a fost admisă parțial, s-au partajat în natură bunurile imobile din str. xxxxx, mun. Chișinău, cu numărul cadastral xxxxx, proprietate comună pe cote-părți, a câte ½ cotă-parte pentru Natalia Rîșcanu, Cornel Rîșcanu și ½ cotă-parte pentru Evghenia Verlan.

S-a încasat de la Evghenia Verlan în beneficiul Nataliei Rîșcanu și Cornel Rîșcanu suma de 134 538,57 de lei cu titlu de sultă bănească pentru atribuirea unei părți reale mai mari decât cota parte.

S-a încasat de la Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu în beneficiul Evgheniei Verlan suma de 46 756,82 de lei cu titlu de compensație bănească echitabilă pentru imposibilitatea posesiunii și folosirii a ½ cotă-parte din încăperea nr.9 care a avut suprafața de 8,9 m.p. din Anexa A2.

În rest, acțiunea inițială, acțiunea reconvențională și cererea intervenientului principal Mihail Marcenco au fost respinse.

S-a încasat de la Evghenia Verlan în beneficiul Nataliei Rîșcanu cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 5 650 de lei.

S-a încasat în mod solidar de la Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu în beneficiul Evgheniei Verlan cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 10 003 lei, inclusiv pentru taxa de stat 4 003 lei și cheltuieli de asistență juridică 6 000 de lei.

S-au respins integral cererile înaintate de Cornel Rîșcanu și Mihail Marcenco privind compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat în mod solidar de la Natalia Rîșcanu și Cornel Rîșcanu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 6 763,58 de lei.

S-a încasat de la Evghenia Verlan în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4 032,97 de lei. (f.d. 1-3, 23-24,31-57, vol.V)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 ianuarie 2018 Mihail Marcenco a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în parte. (f.d. 67-69, vol.V)

La 05 ianuarie 2018 Evghenia Verlan a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea încasării taxei de stat în sumă de 4 032,97 de lei, precum și încasarea suplimentară de la Natalia Rîșcanu în beneficiul său a compensației bănești în sumă de 44 826,5 lei. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. (f.d. 70-71)

Împotriva hotărârii primei instanțe, la 10 ianuarie 2018 Cornel Rîșcanu a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor înaintate de Mihail Marcenco, Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu. (f.d. 72-73, vol.V)

Prin încheierea din 16 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Mihail Marcenco, Evghenia Verlan și Cornel Rîșcanu, apelanților fiindu-le acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru depunerea apelurilor motivate și achitării taxei de stat precum urmează: Mihail Marcenco – în sumă de 75 de lei, Evghenia Verlan – 1 008,59 de lei și Cornel Rîșcanu - în sumă de 5 072,68 de lei.

Împotriva încheierii instanței de apel, la data de 17 octombrie 2018 Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica, au depus recurs, prin care au solicitat casarea încheierii în partea obligării lui Cornel Rîșcanu la plata taxei de stat în mărime de 5 072,68 lei, motivând că calculul plății taxei de stat este eronat. (f.d. 152-154, vol.V)

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 426¹, alin. (1), lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii, dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin prisma prevederile art. 426¹, alin. (2) al Codului de procedură civilă instanța de recurs restituie recursul în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune nici unei căi de atac.

La caz, Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica au contestat încheierea din 16 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Mihail Marcenco, Evghenia Verlan și Cornel Rîșcanu, apelanților fiindu-le acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru depunerea apelurilor motivate și achitării taxei de stat.

În conformitate cu prevederile art. 368, alin. (3) al Codului de procedură civilă, în vigoare la momentul emiterii actului judecătoresc, adică la 16 februarie 2018, încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii de apel poate fi atacată cu recurs, separat în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii.

În temeiul normei de drept sus- citate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ reține că recursul declarat de către Cornel Rîșcanu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din data de 16 februarie 2018 este depus peste termenul legal prevăzut, or, conform prevederilor articolului 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 111, alin. (3) al Codului de procedură civilă termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 16 februarie 2018 a fost expedită recurentului, recepționată de către acesta la data de 06 iunie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d. 90, vol. V) Prin urmare, termenul de contestare începe a curge din data de 07 iunie 2018 și care a expirat la data de 21 iunie 2018.

Mai mult, la data de 05 iunie 2018 Cornel Rîșcanu a depus cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, fapt ce demonstrează că recurentul de la începutul lunii iunie 2018 a cunoscut despre încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, însă abia la data de 17 octombrie 2018 și-a exercitat dreptul său de atac asupra acestei încheiri. (f.d. 84, vol. V)

Colegiul menționează că termenul de contestate a încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Cornel Rîșcani și s-a acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 5 072,68 lei, urmează a fi calculat din data de 06 iunie 2018 și care a expirat la data de 21 iunie 2018.

În conformitate cu art. 116, alin. (1) al Codului de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Dispoziția alin. (3) al aceluiași articol prevede că, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie depuse documentele respective etc).

Prin prisma prevederilor legale citate supra, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Recurentul Cornel Rîșcanu nu a beneficiat de dreptul său și nu a solicitat instanței de recurs repunerea în termenul de contestate a încheierii din data de 16 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Cornel Rîșcanu, urmează a fi restituit ca fiind depus în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.

Se constată că recursul este depus și în numele Nataliei Rîșcanu, care de asemenea n-a respectat prevederile legale de depunere a recursului, ceea ce condiționează restituirea recursului depus și din numele ei.

În acest sens, instanța reține și practica CtEDO, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate.

Potrivit art. 56, alin. (3) al Codului de procedură civilă participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor, despre care cunosc cu

certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Din considerentele menționate și având în vedere că Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica, au depus recurs peste termenul legal și nu au solicitat repunerea în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității restituirii recursului declarat ca fiind tardiv, circumstanță ce împiedică examinarea recursului în fond, or, în caz contrar s-ar aduce atingere dreptului părții adverse la un proces echitabil consacrat de art. 6 CEDO, și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 426¹, alin. (1), lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie recursul declarat de către Cornel Rîșcanu și Natalia Rîșcanu, reprezentați de avocatul Liubomir Dudulica, împotriva încheierii din data de 16 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas